

USTAWA
z dnia 21 stycznia 1988 r.
o Radzie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 1988 r. Nr 2, poz. 2, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 2000 r. Nr 31, poz. 382.

Art. 1.

Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, zwana dalej „Radą”, inicjuje i koordynuje działalność związaną z upamiętnianiem historycznych wydarzeń i miejsc oraz postaci w dziejach walk i męczeństwa Narodu Polskiego, zarówno w kraju jak i za granicą, a także bliskich Narodowi Polskiemu miejsc walk i męczeństwa innych narodów na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 2.

Rada podlega ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 3.

Do zadań Rady należy w szczególności:

- 1) sprawowanie opieki nad miejscami walk i męczeństwa oraz trwałe upamiętnianie związanych z tymi miejscami faktów, wydarzeń i postaci,
- 2) inspirowanie oraz współdziałanie w organizowaniu obchodów, uroczystości, przedsięwzięć wydawniczych i wystawienniczych, a także popularyzowanie - za pomocą środków masowego przekazywania - miejsc, wydarzeń i postaci historycznych związanych z walkami i męczeństwem,
- 3) ocenianie stanu opieki nad miejscami i trwałymi obiektami pamięci narodowej, a w szczególności nad pomnikami, cmentarzami i mogiłami wojennymi oraz walk narodowowyzwoleńczych, cmentarzami ofiar hitlerowskiego terroru, muzeami walk i martyrologii, a także izbami pamięci narodowej,
- 4) sprawowanie funkcji opiniodawczej i opiekuńczej wobec muzeów walk i męczeństwa, a w szczególności: w Oświęcimiu-Brzezince, na Majdanku, w Sztutowie, w Łambinowicach, w Żabikowie, w Rogoźnicy, w Treblince i Radogoszczy,

- 5) opiniowanie pod względem historycznym i artystycznym wniosków o trwałe upamiętnienie miejsc wydarzeń historycznych, a także wybitnych postaci związanych z dziejami walk i męczeństwa,
- 6) współdziałanie - w szczególności ze środowiskami i organizacjami polonijnymi - w sprawowaniu opieki nad miejscami walk i męczeństwa Narodu Polskiego za granicą.

Art. 4.

Organy właściwe w sprawach wydawania zezwoleń na wykonanie trwałych znaków i obiektów upamiętniających walki i męczeństwo są obowiązane do zasięgnięcia opinii Rady i jej rozpatrzenia przed wydaniem decyzji.

Art. 5.

1. Członków Rady powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, spośród przedstawicieli organizacji kombatanckich, społecznych, politycznych, wyznaniowych, zawodowych i młodzieżowych oraz organizacji środowisk nauki, oświaty, kultury i sztuki, a także przedstawicieli desygnowanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Radę Ministrów.
2. Przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza Rady powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, spośród członków Rady.

Art. 6.

1. Rada wykonuje zadania określone w art. 3 przy współpracy wojewódzkich komitetów ochrony pamięci walk i męczeństwa, działających przy terenowych organach administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego.
2. W celu realizacji zadań Rady przy terenowych organach administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia podstawowego mogą być tworzone komitety ochrony pamięci walk i męczeństwa.

Art. 7.

1. Udział w pracach Rady oraz komitetów, o których mowa w art. 6, ma charakter społeczny.
2. Kadencja Rady i komitetów trwa 4 lata.

Art. 8.

Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa organizację, tryb działania i zasady finansowania Rady oraz komitetów ochrony pamięci walki i męczeństwa, a także tryb powoływania i odwoływania składów tych komitetów.

Art. 9.

Osobom i jednostkom organizacyjnym zasłużonym dla idei pamięci narodowej oraz opieki nad miejscami walk i męczeństwa Przewodniczący Rady może nadać „Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej” na zasadach i w trybie określonych przez Radę.

Art. 10.

Traci moc ustawa z dnia 2 lipca 1947 r. o utworzeniu Rady Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa (Dz.U. Nr 52, poz. 264 i Nr 63, poz. 372 oraz z 1949 r. Nr 25, poz. 183).

Art. 11.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.